

Η αξία της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στα σχολεία μας

Τα τελευταία χρόνια ένα από τα προβλήματα που απασχολούν έντονα τους λαούς της γης, είναι η αυξανόμενη καταστροφή και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος, με όλες τις δυνατές αλλαγές τις οποίες επιφέρει στην ποιότητα της ζωής και στην υγεία του ανθρώπου.

Γιορτή Περιβάλλοντος στην Ανατολική Αττική

Συχνά γινόμαστε μάρτυρες της τεράστιας καταστροφής που συντελείται στον πλανήτη μας. Δάση, υδροβιότοποι, οικοσυστήματα με σπάνια χλωρίδα και πανίδα, με τον έναν και τον άλλον τρόπο οδηγούνται στην εξαφάνιση.

Η αναχαίτιση της οικολογικής κρίσης περνάει μόνο μέσα από την ευαισθητοποίηση των πολιτών και κυρίως των νέων, που με την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση συνειδητοποιούν τις σχέσεις του ανθρώπου με το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον.

Τι είναι η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Η Π.Ε είναι μια μαθησιακή διαδικασία κατά τη διάρκεια της οποίας διδάσκοντες και μαθητές συνεργάζονται, προκειμένου να ερευνήσουν και να αναλύσουν, ασκώντας κριτική τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των ανθρώπων και του περιβάλλοντός τους (Φυσικού και Κοινωνικού τοπικού και παγκόσμιου).

Η Π.Ε. αποτελεί ιδιαίτερο μάθημα, αλλά διαπλέκεται με όλα τα μαθήματα.

Ποιος είναι ο σκοπός

Ο κύριος σκοπός της Π.Ε είναι να βοηθήσει τα άτομα και τις κοινότητες να μελετήσουν τη συμπεριφορά τους και να τα ενθαρρύνει να κάνουν υπεύθυνες

επιλογές μέσα από τις οποίες θα ικανοποιούν τις ανάγκες τους συνυπολογίζοντας συγχρόνως τις ανάγκες των μελλοντικών γενεών.

Σεμινάριο δασκάλων και νηπιαγωγών στον Κουβαρά

Τι περιλαμβάνει

Η Π.Ε περιλαμβάνει: α) γνωριμία με το περιβάλλον , β) αγάπη για το περιβάλλον , γ) συνεχή προβληματισμό, δ) διευκρίνιση ατομικών αξιών, ε) αλλαγές στη συμπεριφορά, ζ) ατομικές και συλλογικές πρωτοβουλίες – δράσεις.

Τι προϋποθέτει

Μια τέτοια διαδικασία προϋποθέτει ανάλογες στρατηγικές και εκπαιδευτικά μέσα :

α) Το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία και τα προβλήματά της
β) Τη συνεργασία με εξωσχολικούς φορείς

γ) Την ανάπτυξη υπευθυνότητας, πρωτοβουλίας αυτονομίας , ομαδικότητας

δ) Την άσκηση των μαθητών στη λήψη αποφάσεων , έρευνα, λύση προβλήματος

ε) Τη διεπιστημονική προσέγγιση των θεμάτων

Ποιοι είναι οι στόχοι μας

Στα πλαίσια της Π.Ε υπάγεται όλο το φάσμα των διδακτικών στόχων που αναφέρονται στους επιμέρους τομείς: γνωστικό, συναισθηματικό, δεξιότητων :

Γνώση – κατανόηση

- Φυσική εξέλιξη στο περιβάλλον

- Επίδραση ανθρώπινων ενεργειών στο περιβάλλον.
- Διαφορετικά περιβάλλοντα στο παρελθόν με το παρόν.
- Σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα.
- Μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος.

Αξίες – στάσεις

Εκτίμηση, φροντίδα για το περιβάλλον και τους άλλους οργανισμούς , ανεξάρτητη, αντικειμενική σκέψη στην αντιμετώπιση περιβαλλοντικών ζητημάτων.

Περιβαλλοντική εκπαίδευση στο ΠΑΝΟΡΑΜΑ Βούλας, 3ο Δ.Σ. Βούλας

Δεξιότητες

Δεξιότητες επικοινωνίας, μελέτης , λύσης προβλήματος, μαθηματικές , προσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες.

Τι ελπίζουν να κερδίσουν οι μαθητές

Μέσα από ένα πρόγραμμα Π.Ε. οι μαθητές ελπίζουμε να κερδίσουν :

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ – ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ για το περιβάλλον και τα προβλήματά του.

ΓΝΩΣΗ – ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ του συνολικού περιβάλλοντος και της αλληλεξάρτησης ανθρώπου – περιβάλλοντος.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΥΣΗ – ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΗ των αναγκών και των υποχρεώσεων μας της σημασίας του περιβάλλοντος και της διαχείρισης του , αίσθηση ατομικής ευθύνης , αυτοδιατύπωση κωδικών συμπεριφοράς.

Πότε μπορούμε να ξεκινήσουμε

Η Π.Ε είναι ανάγκη να αρχίζει από το Νηπιαγωγείο όπου τα παιδιά << χτίζουν >> συνήθειες και στάσεις ζωής, οικοδομούν τον τρόπο σκέψης και αντίληψής τους για το χώρο τους . Ενότητες όπως : **ο εαυτός μου , το σπίτι μου η οικογένεια , ο δρόμος, το Νηπιαγωγείο , το πάρκο, ο παιδότοπος,** προσφέρουν πολλαπλές ευκαιρίες για μετάδοση γνώσεων και καλλιέργεια των αξιών και των συναισθημάτων που επιδιώκει η Π.Ε.

Περιβατολογική ξενάγηση εκπαιδευτικών "ΧΑΟΣ", Δρυμός Σουνίου

Με τις δραστηριότητες που οργανώνουν επιδιώκουμε να νιώσουν τα παιδιά : Φροντίδα για το περιβάλλον – περιέργεια – επιθυμία για έρευνα – δημιουργικότητα – φιλική στάση και σεβασμό απέναντι σε άλλους ανθρώπους, ζώα και φυτά.

Πως οργανωνόμαστε

Εξετάζουμε τις δυνατότητες που προσφέρει ο χώρος μας (παιδιά, γονείς, φυσικό, κατασκευασμένο περιβάλλον).

Προσδιορίζουμε τις έννοιες που θέλουμε να προσεγγίσουν τα παιδιά.

Αποφασίζουμε ποιες δεξιότητες θέλουμε να αναπτύξουν τα παιδιά.

Σχεδιάζουμε τις ανάλογες δραστηριότητες.

Εντοπίζουμε την ύλη στο Α.Π. που μπορούμε να αξιοποιήσουμε.

Αξιοποιούμε τις προγραμματισμένες επισκέψεις, εκδρομές , επετείους, γιορτές.

Καθορίζουμε το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ολοκλήρωση του προγράμματος και τις ώρες που θα χρησιμοποιηθούν.

Ενημερώνουμε το Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων και βρίσκουμε πιθανούς συνεργάτες. Ένα πρόγραμμα μπορεί να διαρκέσει λίγες μέρες, εβδομάδες, μήνες ή ολόκληρο το σχολικό έτος.

Πραγματοποιείται παράλληλα με το εβδομαδιαίο πρόγραμμα ή στα πλαίσια των σχολικών δραστηριοτήτων και της σχολικής ζωής.

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ Σχ. Συνεταιρισμού 3ου Δ.Σ. Λαυρίου

Πως προχωρούμε

- Διαμορφώνουμε μαζί με τα παιδιά το αντικείμενο μελέτης της έρευνας μας.
- Εργαζόμαστε ομαδικά και ατομικά μέσα και έξω από το σχολείο.
- Οργανώνουμε επισκέψεις, επιτόπιες έρευνες, εξερευνήσεις.
- Μοιράζουμε ερωτηματολόγια, παίρνουμε συνεντεύξεις.
- Φωτογραφίζουμε, ζωγραφίζουμε, ηχογραφούμε, δραματοποιούμε.
- Καλούμε, συμβουλευόμαστε ιδικούς.
- Οργανώνουμε βιβλιοθήκη, αρχείο.
- Φτιάχνουμε φύλλα εργασίας.
- Κάνουμε πειράματα, κατασκευές, χάρτες

Πως ολοκληρώνουμε την εργασία μας

Συνθέτουμε τα συμπεράσματα μας και τα παρουσιάζουμε με ένα πρωτότυπο τρόπο: αφίσα, φυλλάδιο, φωτογραφική έκθεση, θεατρικό δρώμενο.

Ανακοινώνουμε τις προτάσεις μας στους συμμαθητές μας, τους γονείς, τους συμπολίτες μας, το Δήμο, της οικολογικές οργανώσεις.

Οργανώνουμε τρόπους παρεμβάσεις στο χώρο μας.

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Η ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ

Η παρουσία μου τα τελευταία 6 χρόνια στη θέση του Υπευθύνου -Συντονιστή Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ν. Ανατ. Αττικής **ΔΕΝ** κρίνεται:

- Από τα Πανελλήνια Βραβεία που έχουν λάβει τα σχολεία του Νομού μας.
- Από τις τιμητικές διακρίσεις των προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, από την συμμετοχή των σχολείων σε τοπικά, εθνικά και διεθνή δίκτυα.

<<Ν' αγαπάς την ευθύνη . Να λες : εγώ , εγώ μονάχος μου έχω χρέος να σώσω τη γης . Αν δεν σωθεί εγώ φταίω>>.

Ν. Καζαντζάκης Ασκητική

Από τη δημιουργία αρχείου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης – Βιβλιοθήκης με Περιβαλλοντικό υλικό – πακέτα για την υλοποίηση προγραμμάτων Π.Ε

Από τις εκδόσεις – Παρουσιάσεις – Εκδηλώσεις που έγιναν στην Ανατ. Αττική στα πλαίσια της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Αλλά νομίζω ότι κρίνεται.....

Από το αν ένιωθε ο /η συνάδελφος / ισα ότι ήμουν πρόθυμος να βρεθώ δίπλα του και να μοιραστώ τις δυσκολίες του τις ανάγκες του που είχε όταν αποφασίζαμε να υλοποιήσουμε προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην τάξη του και γενικότερα στο σχολείο του. Μ' αυτόν τον πρωταρχικό μου στόχο θα ξεκινήσω και τη νέα τριετία:

Κάθε νηπιαγωγός- δάσκαλος εκπαιδευτικός στην Ανατ. Αττική να νιώθει σίγουρος και ασφαλής ότι θα του παρέχω κάθε δυνατή βοήθεια στην υλοποίηση ενός η κι περισσοτέρων προγραμμάτων Π.Ε σε κάθε νηπιαγωγείο , σε κάθε Δημοτικό της Ανατ . Αττικής γιατί πρώτα τα παιδιά μας και μετά εμείς το έχουμε ανάγκη..... σαν άνθρωποι.

ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΑΥΛΕΣ στην Πέτα - Κουβαρά

Τα τελευταία χρόνια στο νομό μας έχουν πραγματοποιηθεί αρκετά προγράμματα Π.Ε παρ' όλες τις πραγματικές δυσκολίες που συναντούν οι εκπαιδευτικοί και τα παιδιά (ωρολόγιο και αναλυτικό πρόγραμμα , οικονομικά, μετακινήσεις, συνθήκες σχολείου, κ.ε.

Αυτό όμως που ακούγεται συχνά είναι ότι << ναι μεν δυσκολευτήκαμε αλλά άξιζε τον κόπο θα το επαναλάβουμε>>. Οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στα Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης βρήκαν τον χρόνο και το κουράγιο, να δουλέψουν μέσα και έξω από το ωρολόγιο πρόγραμμα τους δίπλα στα παιδιά... μαζί με τα παιδιά... για να τους εμπνεύσουν την επιθυμία για δουλειά και δημιουργία... την αγάπη για το περιβάλλον και γιατί όχι την αγάπη για το σχολείο.

Η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση έδωσε διέξοδο στη διάθεση των μαθητών και εκπαιδευτικών των σχολείων μας για δράση και δημιουργία.

Σ' αυτό το διάστημα είδαμε τους εκπαιδευτικούς με την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση Στην παθητική ακρόαση (που υπάρχει ακόμα στα σχολεία μας) να αντιπαραθέτουν την ενεργητική συμμετοχή. Στην από καθέδρας διδασκαλία να αντιπαραθέτουν τη συνεργασία, τη δουλειά μέσα στην ομάδα.

Οι μαθητές εδώ, δεν είναι παθητικοί αποδέκτες, αλλά οι δάσκαλοι τους τους βοήθησαν να έχουν μια βιωματική προσέγγιση αυτών που ήθελαν να μάθουν και συνέδεσαν το σχολείο με τη ζωή και τους χώρους εργασίας...

Άφησαν τον αυθορμητισμό, την περιέργεια, την ανεξαρτησία και τις δεξιότητες των μαθητών, να εκδηλωθούν, να λειτουργήσουν και τελικά να δημιουργήσουν.

Τα σχολεία αυτά συνεργάστηκαν αρμονικά με τους Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων, την Τοπική Αυτοδιοίκηση και την Τοπική Κοινωνία. Έγινε έτσι πράξη και κάποιος άλλος σημαντικός στόχος του σχολείου, το άνοιγμά του προς την κοινωνία και τους φορείς της.

Δενδροφύτευση στο Δάσος του Κουβαρά

Σήμερα αξιολογώντας τα αποτελέσματα των εργασιών τους, κυρίως από την ιδιωτική τους διάσταση πιστεύουμε πως πλέον πολύ κοντά στο στόχο μας :

Τα σχολεία μας, να μετατραπούν σε **κύτταρα δημιουργίας, έρευνας προσωπικής και ομαδικής αναζήτησης**, ώστε σύντομα να έχουμε τις εγγυήσεις για ένα καλύτερο μέλλον για το περιβάλλον την κοινωνία και την εκπαίδευσή μας...

ΧΡΗΣΤΟΣ Ι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Δάσκαλος - Περιβαλλοντολόγος